

BIJ HET OVERLIJDEN VAN VROUW SCHAAP

"Vrouw Schaap", zo werd ze meestal genoemd. Sommigen zeiden kortweg "Schapie". Om nu te

-7-

zeggen: Mevrouw Schaap... nee, dat paste niet bij haar. Op 21 april heeft Schapie haar wens verkregen. De laatste weken zei ze alsmaar: Ik hoop dat de Heere mij maar gauw thuis haalt... ik kan niet meer.

Eigenlijk was haar naam: Lambertje Veerman. Haar mans naam was "Schaap". Deze man was een dronkaard. Op één van de zeeën is hij lang geleden verdronken. Waar dat precies gebeurd is kan ik niet vermelden. De gegevens ontbreken. Uit het huwelijk met Schaap werd een zoon geboren. Zijn naam was "Pietje". Deze zoon Pietje mocht de leeftijd van 9 jaar bereiken. Toen gebeurde het ongeluk. Pietje kreeg kokend water over het schrale lijf. Hete koortsen teisterden hem. Daar er geen kostwinner was, moest Schapie uit werken om een schamel stuk brood te verdienen. Met haar Pietje had ze al eens eerder een beschimmeld stuk brood gegeten.. het smaakte naar cake. Op een dag dat Schapie van huis was om te werken, zette Pietje de deuren tegen elkaar open. Het arme joch zocht verkoeling voor de brandende hitte, die hem teisterde. Dit werd de oorzaak van zijn vroegtijdige dood. Een ernstige longontsteking voerde hem grafwaarts. Maar vóór zijn ziel het gebrande lichaam verliet, vroeg hij aan moeder: Moeder, wat heeft dat toch te betekenen:

"Wie ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit, die afhoereren,
En U de trotse nek toekeren???"

Schapie antwoordde: Pietje, daar ben je nog veel te klein voor. Dan kan ik je nog niet uitleggen. Schapie dacht aan de woorden "afhoereren" aan vleselijke hoererij. Ze was nog onkundig van de geestelijke betekenis van het woord "afhoereren". Maar toen Pietje ging sterven, mocht hij zingen:

Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God.

Toen Pietje nog niet ziek was, wilde hij ook zo graag de Heere Jezus zien. Schapie en Pietje

-8-

waren toen wezen kijken naar het "kindje wiegen" in de roomse kerk. Maar toen Pietje het gipsen popje in het wiegje zag, riep hij uit: Dat is de Heere Jezus niet... laten we maar gauw naar huis gaan.

Natuurlijk werd er over gepraat.. Schapie in de roomse kerk. De ernstige mensen schudden hun protestante hoofden. Ja, 't kan ver gaan met een mens. Op Schapie maakten al deze dingen een onuitwisbare indruk. Diep haakten de pijlen in haar simpele ziel. Toen Pietje begraven werd-- met de koetsjes en de zwarte paarden ervoor, zei iedereen dat Schapie gek geworden was. Schapie had een ruiter op een wit paard vóór aan de stoet zien rijden. Ze had het heel duidelijk gezien.. het witte paard liep voorop. En verder ging het leven, ook voor Schapie. Ze werd een trouw kerkbezoekster. Volgens mijn nasporingen waren er weinig kerken die ze oversloeg. Na korte of lange tijd vertrok ze weer naar een andere stal. De mensen vonden haar vreemd. Ze had zulke eigenaardige dingen. Als het "Bediening" was, wilde ze graag mee aanzitten. Meestal werd ze geweigerd; daarbij kwamen de verhalen die haar in een niet al te best daglicht stelden. U moet namelijk weten dat Schapie een open huis had. Geen zwerver klopte vergeefs aan haar deur. Ook de harmonikaspeeler moest een dak boven het hoofd hebben. Eens werd een oud, leegstaand huis, door een jong stel "gekraakt". Het vrouwtje was in verwachting. Schapie had het gezien. Toen heeft Schapie haar eigen ledikant en bed naar dat huis gesleept. Ze zei tegen het vrouwtje: Hier, kind, je hebt dit bed harder nodig dan ik... ik slaap wel op de stoel.

De laatste stal die Schapie betrok, was Boomberglaan 6. Ik durf niet te zeggen dat we aanvankelijk zo ingenomen waren met de "eer" die ons te beurt viel. Na enkele weken was er bediening van het Heilig Avondmaal. Schapie gaf me te verstaan dat ze toch wel graag wilde aanzitten om de dood van de Koning te verkondigen. Ik beloofde, haar eens op te zoeken in de voorafgaande week. Toen ik haar huisje

gevonden had en aanbelde, drong een vreselijk lawaai tot mij door. 't Leek wel of achter de voordeur gevochten werd. Eindelijk ging de deur een eindje open en glipte ik naar binnen. Wat ik daar zag, overtrof m'n stoutste verwachtingen. Bij de voordeur stonden een paar hondjes te dringen om naar buiten te komen. In de voorkamer fladderden enkele kippetjes. Op de grond scharrelde een grote schilpad rond. Hondjes keften en katjes miauwden. In de achterkamer ontwaarde ik konijnen. Spontaan werd ik aan de lieve diertjes voorgesteld. De schilpad kreeg een kus op z'n kouwe kop. De hondjes werden bij deze gelegenheid (hoewel ze nog niet jarig waren) getrakteerd op een stuk taart. Voor andere lieve diertjes was er een krop sla.. kortom, er was leven genoeg. Nee... zoiets had ik nooit eerder meegemaakt. Behoedzaam nam ik plaats op het puntje van een "behaarde" stoel, die klem tussen het orgel en een ander meubelstuk stond. De christelijke gedachte kwam bij mij op, of dit nu wel de "weg" was die ik gaan moest. Maar ik kreeg weinig tijd om een gesprekje over christelijke orde en netheid te beginnen. Er werd een oude Bijbel onder m'n neus geduwd.. Ik moest Jesaja 32 lezen. Dáár was Schapie bij bepaald. Erg rustig zat ik niet. Achter me, op de leuning van de stoel, zat een kriekip iets uit te halen. Nee... heel "makkelijk" zat ik niet. Maar Schapie had een goede dag. Aan het einde van het bezoek zei ze: Nou, lieverd.. wat is de Heere toch lief? hé? Mag ik zondag komen?

Ik probeerde nog iets van de kerkordelijke gangen te redden, door haar te verzoeken zondag vóór de dienst even bij de kerkeraad te komen. Enigszins opgelucht verliet ik deze "woninge Jakobs", in afwachting van de dingen die komen zouden.

't Werd zondag. Wij.. als "Stutten van de kaarke", stonden gereed om een zegen te vragen. Maar.. plotseling stak het hoofd van Schapie om de deur. Met haar hoge stemmetje vroeg ze: Mág het???

Echter.. het nade onderzoek was zó verwarrend,

dat Schapie de raad kreeg om eerst nog eens een poosje te kerken. Trouw moet blijken. Als het "echt" was zou alles wel goedkomen. Zichtbaar teleurgesteld en een weinig verbolgen, verliet Schapie het consistorie. Toeh kwam Schapie, na een kleine inzinking, terug. Zondag en door de week was zij in de kerk. Tenslotte was er geen houden meer aan. Ze moest en zou lid worden. Met een vrolijk gezicht zat ze in haar bank en aan de tafel. Intussen gebeurde er nog iets heel naars. Schapie kwam in het ziekenhuis terecht. In die tijd gebeurde het, dat haar huisje afbrandde. Sommigen fluisterden dat het aangestoken werd. Niemand weet er het rechte van. Gelukkig waren de dieren reeds uitbesteed. Alzo werd de levende have de verbrandingsdood bespaard. Via het ziekenhuis kwam Schapie in een verpleeghuis. Later in het rusthuis van het Leger des Heils. Volgens Schapie was dat een verkeerde stal. Ze had bitter weinig op met de "Verlossingssamenkomsten". Trouw bleef ze aan de leer van Profeten en Apostelen. Br. Fahner heeft haar die laatste jaren "gehaald en gebracht". 't Was een schaap. Soms een dwars schaap. De "gewijde" sabbathstemming van de medereizigers in de auto, werd menigmaal door haar verstoord. Wat kon ze "uitpakken" als iets haar niet aanstond. Toen kwam het einde voor het schaap, dat steeds harder begon te blaten. De laatste zondagmorgen van haar kerkelijk leven hier op aarde, zei ze tegen de koster: Straks kan ik ook niet meer praten. 's Middags kreeg ze een hersenbloeding. (Ook in haar jeugd had ze al eens een hersenbloeding gehad). Haar spraakvermogen was aangedaan. Toch heb ik nog gezien dat ze haar handen vouwde en de ogen opsloeg naar de hemel. Een onverstaanbare lofzang klom hemelwaarts. Eenmaal heeft ze me nog goed herkend. Goed verstaanbaar zei ze: Zo, lieverd, ben je daar. Wat is de Heere toch lief.. wat is de Heere Jezus toch lief. Dan zakte ze weer weg in onverstaanbare klanken. Spoedig kwam het einde. Schapie werd thuisgehaald. Een bekende verschijning in ons grote dorp is niet meer.

Velen kenden haar als het vrouwtje met de hondjes.. hondjes, die gedragen of gereden werden als ze moe waren. Hondjes, die op hun verjaardag getrakteerd werden op taart. Velen kenden haar als het adres, waar je je oude rommel of zieke kat over de drempel kon schuiven. Anderen kenden haar (op een verkeerde manier) als de vrouw waar je de laatste gulden los kon krijgen. God kende haar ook. Hij kende haar in Zijn geliefde Zoon. Hij kende haar eenzaamheid en verdriet. En God zeide: Schaap, schaap van Mijn weide, je bent een mens.. Maar Ik ben de HEERE, uw God.

Op 26 april hebben we Schapie begraven. Er waren geen rouwkaarten..geen advertenties.. geen volgauto's.

Geen steen siert haar graf. Velen uit de gemeente waren in de aula aanwezig. Ook haar enige nog in leven zijnde zuster, met haar kinderen. We wensen hen alle goeds. De tekst voor de rouwdienst was Joh. 11:44, het laatste gedeelte: "Ontbindt hem en laat hem heengaan".

Vergeef mij, als het stukje over vrouw Schaap u te lang werd. Bedenk maar dat het in de plaats kwam van de kaarten, de advertenties, de auto's en de steen. Misschien dwaalden uw gedachten naar de woorden: Want gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet veel wijzen zijt naar het vlees, niet veel machtigen, niet veel edelen; maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou, en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken; opdat geen vlees zou roemen voor Hem...

Zo is Schapie bij de Heere...met Pietje en Johannes en Paulus. En toen ze Job zag heeft ze verteld dat ze veel in z'n boek gelezen had.

Zo zullen zij, de schapen Uwer weiden,
In eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden.

21 mei 1898.

21 april 1976.

D.C.O.